

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 czerwca 2015 roku w sprawie V GC 955/14 z powództwa W. D. przeciwko (...) z siedzibą w W. o zapłatę 6.421,62 złotych Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim:

1. zasądził od pozwanego określonego jako (...) (...) w W. na rzecz powoda W. D. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą S. w S. kwotę 6.221,62 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 02 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty;
2. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 200,00 zł;
3. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2 600,72 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 2 maja 2014 roku w wyniku kolizji drogowej uszkodzeniu uległ samochód B. nr rej. (...). Sprawca kolizji posiadał umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawartą z pozwanym (...) w W..

Poszkodowany M. Ż. przelał na powoda W. D. przysługującą mu wierzytelność o naprawienie szkody w pojeździe B. nr rej. (...) wobec pozwanego (...) w W. .

Pozwany uznał swą odpowiedzialność co do zasady i wypłacił przed wniesieniem przez powoda W. D. pozwu odszkodowanie w kwocie 11 404,07 złotych.

Koszt przywrócenia pojazdu marki B. nr rej. (...) do stanu sprzed zdarzenia z dnia roku z uwzględnieniem zakresu uszkodzeń udokumentowanego w załączonych aktach szkody z użyciem oryginalnych części oznaczonych logo producenta pojazdu wynosi 25.133,18 złotych brutto . W dacie powstania szkody pojazd miał 8 lat.

W. D. zlecił mgr. inż. P. S. wykonanie przed procesem prywatnej ekspertyzy określającej wysokość kosztów naprawy pojazdu B. nr rej. (...) z uszkodzeń zaistniałych w samochodzie w zdarzeniu z dnia 2 maja 2014 roku.

W. D. uiścił na rzecz P. S. kwotę 200 złotych netto tytułem wynagrodzenia za sporządzenie ekspertyzy .

Sąd Rejonowy uznał, że powództwo podlega uwzględnieniu.

Zdaniem Sądu, zasada odpowiedzialności pozwanego, oparta jest na przepisach art. 436 § 2 k.c. w zw. z art. 415 k.c. oraz przepisach obowiązującego w dacie kolizji rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie ogólnych warunków obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów jest bezsporna. Poza sporem jest także okoliczność, że na skutek zawarcia umowy przelewu, wierzytelność o zapłatę odszkodowania za szkodę poniesioną na skutek przedmiotowej kolizji przysługuje obecnie powodowi W. D..

Zgodnie z zasadą pełnej kompensaty poniesionej szkody (art. 361 § 2 k.c.), poszkodowany może domagać się od podmiotu odpowiedzialnego (ubezpieczyciela) odszkodowania obejmującego koszty prac naprawczych. Bez znaczenia jest przy tym okoliczność, czy naprawa została już wykonana, czy też nie. Świadczenie ubezpieczyciela winno obejmować m.in. równowartość kosztów nabycia nowych części zamiennych, jeżeli naprawa wymaga wymiany pewnych części w samochodzie. Podobny pogląd wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 maja 2002 r. sygn. akt V CKN 1273/00 LEX 55515 stwierdzając, że „roszczenie o świadczenie należne od zakładu ubezpieczeń w ramach ubezpieczenia komunikacyjnego odpowiedzialności cywilnej z tytułu kosztów przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu pierwotnego jest wymagalne niezależnie od tego, czy naprawa została dokonana. Jeśli zatem naprawa samochodu i rzeczywiste poniesienie kosztów z tego tytułu nie jest warunkiem koniecznym dla dochodzenia

odszkodowania, to nie sposób podzielić poglądu, iż koszty naprawy określone przez specjalistyczny warsztat nie mogą być miernikiem dla ustalenia odszkodowania należnego powodowi, gdyż ten nie dokonał naprawy samochodu".

W niniejszej sprawie bezspornym jest, że w skład kosztów naprawy samochodu wchodził koszt zakupu części zamiennych koniecznych do wykonania naprawy.

Zgodnie z zasadą pełnej kompensaty poniesionej szkody (art. 361 § 2 k.c.), poszkodowany może domagać się od podmiotu odpowiedzialnego (ubezpieczyciela) odszkodowania obejmującego poniesione koszty prac naprawczych. Bez znaczenia jest przy tym okoliczność, czy naprawa została już wykonana, czy też nie. Świadczenie ubezpieczyciela winno obejmować m.in. równowartość kosztów nabycia nowych części zamiennych, jeżeli naprawa wymaga wymiany pewnych części w samochodzie.

Sąd I instancji powołał się na pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 16 maja 2002 roku sygn. akt. V CKN 1273/00, lex 55515.

Zgodnie z zasadą pełnej kompensaty poniesionej szkody (art. 361 § 2 k.c.) poszkodowany może domagać się od podmioty odpowiedzialnego (ubezpieczyciela) odszkodowania obejmującego koszty prac naprawczych. Świadczenie zobowiązanego polegające na przywróceniu stanu poprzedniego lub zapłaceniu kwoty odpowiadającej wartości takiego przywrócenia (kosztów naprawy samochodu) nie powinno przekraczać „kosztów celowych, ekonomicznie uzasadnionych”.

W uzasadnieniu uchwały z dnia 13 czerwca 2003 r. sygn. akt III CZP 32/03 opubl. w OSNC 2004/4/51 Sąd Najwyższy stwierdził, że za „niezbędny” koszty naprawy należy uznać takie koszty, które zostały poniesione w wyniku przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu jego technicznej używalności istniejącej przed wyrządzeniem szkody przy zastosowaniu technologicznej metody odpowiadającej rodzajowi uszkodzeń pojazdu mechanicznego. Kosztami „ekonomicznie uzasadnionymi” są koszty ustalone według cen, którymi posługuje się wybrany przez poszkodowanego warsztat naprawczy dokonujący naprawy samochodu. Nie ma przy tym znaczenia fakt, że ceny te odbiegają (są wyższe) od cen przeciętnych dla określonej kategorii usług naprawczych na rynku. Jeżeli nie kwestionuje się uprawnienia do wyboru przez poszkodowanego warsztatu samochodowego mającego dokonać naprawy, miarodajne w tym zakresie powinny być ceny stosowane właśnie przez ten warsztat naprawczy. Przyjęcie cen przeciętnych dla określenia wysokości przysługującego poszkodowanemu odszkodowania, niezależnie od samej metody ich wyliczania, która może być zróżnicowana, nie kompensowałoby poniesionej przez poszkodowanego szkody, gdyby ceny przyjęte w warsztacie naprawczym były wyższe od przeciętnych. Zaakcentować jednak należy, iż przyjęta przez biegłego w pisemnej opinii stawka za roboczo-godzinę wynosząca 90 złotych netto należy do najniższych stawek w warsztatach naprawczych oferujących wysokie standardy usług.

Mając powyższe na względzie, uznając argumenty podniesione w odpowiedzi na pozew za niezasadne, Sąd Rejonowy uznał roszczenie powoda W. D. za usprawiedliwione.

Zdaniem Sądu I instancji, wysokość należnego powodowi W. D. odszkodowania to kwota 17.625,69 złotych brutto.

Strona pozwana

(w toku postępowania likwidacyjnego) wypłaciła kwotę 11.404,07 złotych tytułem kosztów naprawy samochodu B. nr rej. (...), a więc obowiązana jest dopłacić tytułem odszkodowania kwotę 6221,62 złotych (17.625,69 złotych – 11.404,07 złotych).

W ocenie Sądu Rejonowego, za zasadne uznać należało również roszczenie

o zwrot poniesionych wydatków w wysokości 200,00 zł netto, związanych ze zleceniem prywatnej ekspertyzy, fakt poniesienia których został bezspornie wykazany poprzez złożenie dokumentu w postaci faktury. Jak wynika bowiem z uchwały Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2004 roku (III CZP 24/04), odszkodowanie przysługujące z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów może -

- stosownie do okoliczności sprawy - obejmować takie koszty. Podkreślić należy, że zlecona usługa miała na celu wykazanie zasadności żądania powoda w sytuacji, gdy ubezpieczyciel mimo wykorzystania - podobnie jak

wykonywając usługę - systemu eksperckiego uzyskał diametralnie różny (niekorzystny dla poszkodowanego) wynik kalkulacji kosztów naprawy. Sąd Rejonowy podkreślił, że powód opierając się na prywatnej kalkulacji zmierzał do polubownego rozwiązania sporu, kierując do pozwanego przedsądowe wezwanie do zapłaty. Pozwany, dysponując kalkulacją niezależnego rzeczoznawcy, zaniechał weryfikacji swojego stanowiska w przedmiocie wysokości należnego odszkodowania, a to wobec braku udokumentowania kosztów naprawy stosownymi rachunkami. Tymczasem przeprowadzony w niniejszej sprawie dowód z opinii biegłego T. M. potwierdził, że wyliczenia uzasadnionych kosztów naprawy ujęte w prywatnej kalkulacji sporządzonej na zlecenie powoda W. D. , były prawidłowe, zaś żądanie pozwu okazało się zasadne .

Na podstawie przepisów art. 481 k.c. w związku z art. 817 § 1 k.c. Sąd I instancji zasądził od pozwanego na rzecz powoda ustawowe odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego (w kwocie 6.221,62 złotych za okres od dnia 02 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty).

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu .

Poniesione przez powoda W. D. koszty procesu w łącznej sumie 2.600,72 złotych obejmowały: opłatę od pozwu w kwocie 322,00 zł, opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł; kwotę 1.061,72 zł tytułem kosztów wynagrodzenia biegłego za sporządzenie pisemnej opinii oraz wynagrodzenie pełnomocnika powoda w kwocie 1200,00 zł ustalone w oparciu o § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1348). (wyrok k. 137, uzasadnienie k. 142-148)

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając go w całości i zarzucając obrazę przepisów prawa procesowego art. 227 k.p.c. w zw. z art. 217 § 2 k.p.c. poprzez:

a/ bezzasadne oddalenie wniosków dowodowych strony pozwanej zmierzających do ustalenia, jaki był stan pojazdu marki B. nr rej. (...) na dzień 2 maja 2014 roku, kiedy to pojazd został uszkodzony, a w konsekwencji uniemożliwienie prawidłowego ustalenia , jaki jest koszt przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody;

b/ bezzasadne oddalenie wniosków dowodowych strony pozwanej zmierzających do ustalenia, czy naprawa pojazdu marki B. nr rej. (...) po szkodzie z dnia 2 maja 2014 roku przywróciła stan sprzed szkody oraz jaki to był koszt, w sytuacji gdy wiek pojazdu oraz fakt doznania przez pojazd wcześniej uszkodzeń powypadkowych nie dawał podstaw do przyjęcia jako jedyne założenia, że naprawa 8 letniego pojazdu po szkodzie może być dokonana wyłącznie z użyciem części nowych i oryginalnych.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Piotrkowie Trybunalskim wraz z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania. (apelacja k. 153- 155)

Powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. (protokół z rozprawy apelacyjnej k. 168- 169)

Sąd Okręgowy, Sąd Gospodarczy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego jest uzasadniona, a jej uwzględnienie skutkuje uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy w znacznej części nie przeprowadził postępowania dowodowego na okoliczności faktyczne stanowiące podstawę dochodzonego roszczenia, zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania i nie odniósł się do zarzutów pozwanego, a przez to nie rozpoznał istoty sprawy.

Analiza zarzutów podniesionych w apelacji jednoznacznie wskazuje, że Sąd I instancji naruszając przepisy prawa procesowego nie ocenił w sposób należyty wszystkich zgromadzonych w sprawie dowodów, nie dokonał ustaleń faktycznych w zakresie okoliczności spornych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, a wreszcie nie odniósł się w sposób pełny do argumentacji podniesionej przez pozwaną spółkę.

Nie jest wiadome dlaczego koszty przywrócenia samochodu do stanu sprzed wypadku zostały określone w kwocie brutto i dlaczego wysokość należnego powodowi odszkodowania została określona również w kwocie brutto. Jako dowód w sprawie Sąd Rejonowy powołuje opinię biegłego T. M., który opinii w sprawie nie wydawał, w aktach jest opinia biegłego P. K.

Zaprezentowana w uzasadnieniu ocena dowodów nie ma przymiotu oceny pełnej i swobodnej, nie uwzględniała całego materiału zgromadzonego w sprawie, a nadto nie została umotywowana w sposób pozwalający na przeprowadzenie kontroli instancyjnej. Wadliwa i fragmentaryczna ocena dowodów skutkowałą co najmniej niepełnymi ustaleniami faktycznymi. W konsekwencji Sąd I instancji nie odniósł się do wielu istotnych okoliczności i opartych na nich twierdzeń i zarzutów, zaś podniesiony w apelacji przez pozwanego zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisów prawa procesowego art. 227 k.p.c. zasługuje na uwzględnienie, ale wyłącznie w zakresie punktu a i bez w zw. z art. 217 § 2 k.p.c.

Przepis art. 227 k.p.c. ma zastosowanie przed podjęciem rozstrzygnięć dowodowych i uprawnia sąd do selekcji zgłoszonych dowodów, jako skutku przeprowadzonej oceny istotności okoliczności faktycznych, których wykazaniu dowody te mają służyć. W konsekwencji twierdzenie, że przepis ten został naruszony przez sąd rozpoznający sprawę ma rację bytu tylko w sytuacji, gdy wykazane zostanie, że sąd przeprowadził dowód na okoliczności niemające istotnego znaczenia w sprawie i ta wadliwość postępowania dowodowego mogła mieć wpływ na wynik sprawy, a jego pośrednie naruszenie może polegać na odmowie przeprowadzenia przez sąd dowodu z uwagi na powołanie go do udowodnienia okoliczności niemających istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia w sytuacji, kiedy ocena ta była błędna.

Przedmiotem dowodu mogą być jedynie fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. O tym, które z faktów podnoszonych przez strony będą miały taki charakter, decydują normy prawa materialnego, które w postępowaniu mają zostać urzeczywistnione (wyr. SN z 4.3.2008 r., III UK 65/07, niepubl.). Te z kolei ustala sąd na podstawie twierdzeń powoda (wnioskodawcy), przytaczanych dla uzasadnienia zgłaszanego w postępowaniu żądania. Istotne znaczenie mają zatem jedynie te fakty, które odpowiadają hipotezom tych przepisów prawa materialnego, które mają zastosowanie w sprawie. Dlatego też art. 227 k.p.c. znajduje zastosowanie nie przy ustalaniu faktów przez sąd, lecz przy podejmowaniu określonych rozstrzygnięć dowodowych (wyr. SN z 5.9.2008 r., I CSK 41/08, L.).

Przed szkodą z dnia 2 maja 2014r. samochód B. był już wcześniej naprawiany po szkodzie z dnia 4 grudnia 2009r. Akta szkodowe dotyczące tej szkody zostały załączone, jednakże żadnej decyzji procesowej odnośnie dokumentów załączonych do tych akt Sąd I instancji nie podjął.

Wniosek dowodowy o przesłuchanie świadka A. R., poza przesłuchaniem na okoliczność ceny sprzedaży samochodu, Sąd Rejonowy niezasadnie oddalił. Z treści uzasadnienia nie jest wiadome dlaczego.

Brak jest jakiegokolwiek decyzji odnośnie wniosku dowodowego z punktu

3 podpunkt b odpowiedzi na pozew w części dotyczącej kosztów naprawy samochodu po zdarzeniu z 04.12.2009r., z punktu 3 podpunkty c, d, f odpowiedzi na pozew oraz wniosku pozwanego zawartego w piśmie z dnia 28.01.2015r. (k.101-102) o uzupełnienie wydanej opinii poprzez wykonanie oględzin pojazdu (...).

Brak jakiegokolwiek decyzji Sądu Rejonowego odnośnie wniosków dowodowych zgłoszonych przez pozwanego powoduje, że nie jest znane stanowisko Sądu I instancji w przedmiocie tych wniosków i nie jest możliwa kontrola instancyjna tego stanowiska.

Postanowieniem z dnia 19 marca 2015r. Sąd I instancji oddalił wnioski dowodowe strony pozwanej. Sąd ich nie pominął na podstawie art. 217 § 2 k.p.c., dlatego też zarzut naruszenia tego przepisu nie jest zrozumiały.

Zarzut naruszenia art. 227 k.p.c. w zakresie punktu b jest chybiony.

W wypadku komunikacyjnym szkoda powstaje w chwili zdarzenia, a odszkodowanie z tytułu kosztów naprawy jest wymagalne niezależnie od tego, czy naprawa została wykonana, dlatego też nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy wnioski dowodowe strony pozwanej zmierzające do ustalenia, czy naprawa pojazdu marki B. nr rej. (...) po szkodzie z dnia 2 maja 2014 roku przywróciła stan sprzed szkody oraz jaki to był koszt.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Na podstawie art. 108 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy pozostawił Sądowi I instancji rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy przeprowadzi w sposób prawidłowy postępowanie dowodowe (art. 235 § 1 i 2 k.p.c., art. 236 k.p.c.) i uwzględni dowody mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

W szczególności dopuści dowód z zeznań świadka A. R., podejmie decyzję odnośnie wniosku dowodowego z punktu 3 podpunkt b odpowiedzi na pozew w części dotyczącej kosztów naprawy samochodu po zdarzeniu z 04.12.2009r., z punktu

3 podpunkty c, d, f odpowiedzi na pozew oraz wniosku pozwanego zawartego w piśmie z dnia 28.01.2015r. (k.101-102) o uzupełnienie wydanej opinii poprzez wykonanie oględzin pojazdu (...).

Następnie oceni zgromadzony materiał dowodowy zgodnie z wymogami art. 233 § 1 k.p.c., dokona prawidłowych ustaleń faktycznych i rozpozna istotę sprawy poprzez zbadanie podstaw merytorycznych dochodzonego roszczenia i podniesionych przez pozwanego zarzutów.